

Proti všem válkám... kromě „spravedlivých“ válek?

*O zkáze, kterou v anarchistických kruzích
způsobuje princip menšího zla a antiimperialismus*

Původní text ve francouštině: *Contre toutes les guerres... sauf les guerres « justes » ? Des ravages du moindre mal et de l'anti-impérialisme en milieu anarchiste*

Zdroj překladu: <https://stuut.info/Contre-toutes-les-guerres-sauf-les-guerres-justes-1131>

Překlad do češtiny: *Antimilitaristická iniciativa (AMI)*
antimilitarismus.noblogs.org
antimilitarismus@riseup.net

Korektura: *členka Food not bombs (Praha) a skupina Třídní válka*

OBSAH:

- **Proti všem válkám... kromě „spravedlivých“ válek? O zkáze, kterou v anarchistických kruzích způsobuje princip menšího zla a antiimperialismus**
- **Reakce Londýnské mezinárodní anarchistické skupiny na Manifest šestnácti (duben 1916)**
- **Reakce Errica Malatesty na Manifest šestnácti**
- **Itálie: Sabotujme válku tím, že přivedeme internacionalismus**
- **Válka začíná zde**
- **Proti válkám kapitalismu je naší odpovědí sociální válka**
- **Nebojuj za „svou“ zemi**
- **Válka, nerv peněz**
- **Když se obyvatelstvo bouří proti válce: v Rusku a na Ukrajině jsou napadána náborová střediska...**
- **Střípky pro povstalecký boj proti militarismu a světu, který ho potřebuje**
- **Putinovo prokletí**

Proti všem válkám... kromě „spravedlivých“ válek?

*O zkáze, kterou v anarchistických kruzích
způsobuje princip menšího zla a antiimperialismus*

Pokud jde o válku – a v současné době jsme toho svědky v souvislosti s Ukrajinou – zpravidla převažují analýzy zaměřené na geopolitické příčiny a důsledky konfliktu či na politické a vojenské strategie, jdoucí do větší či menší hloubky a více či méně podřízené oficiálním narativům. Je to diskuze o míru a válce a o vztahu mezi nimi, který si s jistou rafinovaností byli schopni uvědomit i někteří moci oddaní komentátoři, od aktualizovaného starořímského „*si vis pacem, para bellum*“ („*chceš-li mír, připravuj válku*“) až po pojetí války jako „*rozšíření politiky jinými prostředky*“ podle generála von Clausewitze.

Pro masy, včetně těch částí, které se prohlašují za kulturní a intelektuální, nadále průmyslově vyrábí binární *příběhy*. V nich se objevuje Dobro versus Zlo, spravedlivá válka proti lstivému, krutému nepříteli a velká tragédie lidských civilizací. Janova apokalypsa popisuje jezdce přinášejícího válečnou pohromu jako toho, kterému byla dána „*moc vyhnat ze Země mír a přimět lidi, aby se navzájem zabíjeli; a k tomu účelu mu byl dán velký meč*“. Právě tyto kapitoly byly před staletími v krásné vazbě připojeny ke knihám přejmenovaným na „*Starý zákon*“, které *ad nauseam* opěvují vojenská vítězství a masakry spáchané s Jahveho pomocí, aby provázely slavný osud jeho vyvoleného národa a trestaly hříšníky a bezbožníky.

Geopolitický rozměr je samozřejmě hodný zájmu za dvou podmínek: za první, musí být zasazen do dynamiky kapitálu – v tomto případě do dynamiky těžké krize – v níž jsou státy pouze jeho přívěsky a ozbrojené paže; za druhé, nesmíme ztrácet ze zřetele, že dějiny zůstávají především dějinami třídního boje. Ať už je kapitalismus jakkoli celosvětově totalitní a všemocný, bude trvat jen tak dlouho, dokud budeme ochotni ho globálně snášet. Z tohoto pohledu je válka vyvrcholením porážky vykořisťovaných redukováných na roli potravy pro děla odsouzené vzájemně si párat břicha s vykořisťovanými na protější straně, to vše ve jménu zisku jejich vlastních vykořisťovatelů. Každá kapitalistická válka vyžaduje vytvoření svaté jednoty za tím či oním státem nebo buržoazní frakcí, jinými slovy rozpuštění naší třídy v „lidu“, sjednoceném (a poslušném) pod jednou vlajkou.

„Válka a mír byla vždy dvě různá slova maskující kontinuitu vykořisťování a nadvlády. (...) Anarchisté jsou proti válce, proti všem válkám. Jsme však také proti míru. Jsme proti míru trhů, proti míru autorit, proti míru otupělosti a otroctví.“⁽¹⁾

1) "Proti válce proti míru - prvky povstaleckého boje proti militarismu a represím" (2015):

Sociální smír je základem pro to, aby se stát mohl vrhnout do války, a mobilizace jej musí dokonce upevnit. Co se týče vývoje války a jejích masakrů, ty vždy potenciálně dávají v sázku tuto společenskou smlouvu, která buď směřuje k většímu národnímu sjednocení a válečnému fanatismu, nebo dostává trhliny a je rozbita nekázní, sbratřováním, třídním internacionalismem, revolučním defétismem.⁽²⁾ Nezapomínejme, že ať už se tyto podvratné impulsy objeví, nebo ne, v závislosti na čase a místě, nic jiného se proti válce skutečně postavit nedá. Jinými slovy, jedinou skutečnou překážkou válečných masakrů není filozofické, ale aktivní odmítnutí, obnovení boje, sociální války, války proletářů bez vlasti proti jejich vlastním státům.

Přijmout jakoukoli národní jednotu nakonec vždy znamená, že hájíme a posilujeme stát, zbožní společnost a jejich schopnost škodit (a potlačovat), i kdyby to bylo ve jménu menšího zla nebo ideálu emancipace proti hrozbě většího útlačku. K tomu potřebují pluky připravené vyrazit z továrny do zákopů, až zazní polnice, potřebují, aby v oknech vykořisťovaných i vykořisťovatelů vlály stejné národní barvy. Ostatně stačí, že někteří vykořisťovatelé, kteří zastávají méně viditelné strategické funkce, jednají a organizují se s plným vědomím, že to, co je v každém okamžiku a v každé části světa skutečně v sázce, je sociální válka, riziko povstání a v zásadě i konfrontace mezi kapitalistickou společností, z níž odvozují svá privilegia a svou moc, a perspektivou jejího revolučního svržení.

Jak víme, reprezentace událostí je předmětem permanentní ideologické produkce ve službách reprodukce existujících společenských vztahů. Ačkoli nás vyzývají, abychom pátrali po „falešných zprávách“, jakákoli událost, kterou nám předkládají (na úkor jiných, jejichž význam umenšují, nebo je dokonce skryjí), je ve skutečnosti selektovaná, hierarchizovaná a podrobená specifickému lexikonu a vyprávění. Když stát potřebuje čisté a jednoduché vynálezy, vznikají stejným postupem, na základě existujícího, zkresleného a zfalšovaného společenského materiálu. Tato produkce značených vyprávění a kontra-vyprávění je nedílnou součástí válečné mašinérie proti jakékoli podvratné kritice, proti jakékoli možnosti otevřít žádoucí horizont za zdí zboží.

https://cestdejatoutdesuite.noblogs.org/files/2015/04/contrelaguerre_lapaix.pdf

2) K tomuto tématu viz: *Louis Mercier Vega, "La Chevauchée anonyme: une attitude internationaliste devant la guerre (1939-1942)"* a *Pierre Lanneret, "Les Internationalistes du "troisième camp" pendant la Seconde Guerre mondiale"* (Acratie, 1995), dostupné v PDF na <https://archivesautonomies.org>.

Stejně tak je tomu dnes, kdy se zaměřujeme na válku na Ukrajině (která ve skutečnosti začala již v roce 2014) ve srovnání s globální válečnou a ničivou kapitalistickou katastrofou. Západoevropská média upouštějí od obsedantních „Covid“ statistik, a okamžitě se vrhají na spoustu ošklivých každodenních detailů o ruské invazi, o kterých slyšíme daleko méně, když jde o stejně nechutné ozbrojené výkony „našich dobrých států“, „spřátelených“ států (těch, kterým prodáváme zbraně) nebo Západem vedených koalic po celém světě. Jak nám správně připomíná text *„Nebojuj za 'svou zemi“* (Internationalist Perspectives)⁽³⁾:

„Zvláštní to pojem, ‘válečný zločin’. Nadbytečný, když se to tak vezme, protože válka je zločinem z definice, a to nejhorším ze všech. Ať už je cílem cokoli, prostředky jsou vždy stejné: masové vraždění a destrukce. Není války, která by se obešla bez otřesných masakrů. Pojem “válečný zločin” naznačuje, že válku lze vést dvěma způsoby: civilizovaným a zločinným.“

V rámci tohoto „práva“ a ideologického rozlišování mezi civilizovanou a zločinnou válkou samozřejmě pracuje i organizace *Amnesty International*. Nicméně je třeba poznamenat, že po různých publikacích o „válečných zločinech“ páchaných ruskou armádou na Ukrajině zveřejnila *Amnesty* 4. srpna 2022 zprávu s názvem *„Ukrajina: ukrajinská bojová taktika ohrožuje civilní obyvatelstvo“*, která je podložena různými terénními průzkumy a svědectvími. Úvodní prohlášení zprávy zní takto:

„Ukrajinské síly [...] ohrožovaly civilisty tím, že se zdržovaly v civilních budovách, v hustě obydlených oblastech, a útočily z nich. Mezi ně patří školy, nemocnice i obytné budovy. Tím byli ukrajinští civilisté vystaveni vážnému nebezpečí.

Podle mezinárodního humanitárního práva (válečného práva) jsou útoky na civilní budovy zakázány. Pokud jsou však civilní budovy využívány k vojenským účelům, mohou tuto ochranu ztratit a stát se cílem ruských sil. Zahájení útoků z obydlených oblastí také vystavuje civilisty riziku odvetných útoků.“⁽⁴⁾

3) Anglický zdroj: <https://internationalistperspective.org/dont-fight-for-your-country/>
Francouzský překlad: <https://internationalistperspective.org/ne-vous-battez-pas-pour-votre-pays/>
Český překlad: <https://libcom.org/article/nebojuj-za-svou-zemi>

4) <https://www.amnesty.org/fr/latest/news/2022/08/ukraine-ukrainian-fighting-tactics-endanger-civilians/>

slovensky: <https://www.amnesty.sk/ukrajinska-taktika-boja-ohrozuje-civilne-obyvatelstvo/>
anglicky: <https://www.amnesty.org.uk/press-releases/ukraine-military-endangering-civilians->

Po tomto zveřejnění se *Amnesty*, přestože je horlivou vlajkovou lodí mezinárodního humanismu, stala terčem útoků západního tisku pro svou údajnou podporu Ruska. Zveřejnění zprávy však zůstalo zachováno a přibylo tiskové prohlášení, které na tato obvinění reagovalo. Svědčí to o současném klimatu nátlaku a propagandy, a to nejen ze strany Ruska. Na Ukrajině byla od února 2022 hlavní média sloučena do jednoho subjektu s názvem *United news*, aby národ mluvil jedním hlasem.

Jako ukázkou kvalitního oportunistu „*Verchovna rada Ukrajiny (parlament) přijala 15. března zákon, který zavádí omezení práv zaměstnanců a odborové činnosti, jež nemá v historii nezávislé Ukrajiny obdoby. Cílem zákona je upravit pracovněprávní vztahy v souvislosti s nepřátelskými akcemi, které na Ukrajině zahájilo Rusko. Vláda to považuje za nezbytné opatření ve válečných podmínkách a odbory jsou nuceny tuto situaci bez protestů akceptovat. Podle odborů je to záminka k liberalizaci, protože již několik měsíců před vypuknutím války byl na radu britského ministerstva zahraničí předložen návrh zákona, který počítal s omezením pracovního práva... (zdroj: Serhiy Guz / OpenDemocracy, 18. března 2022). Je snadné vidět spojení mezi oligarchy, ruskými nebo ukrajinskými, na tom nezáleží, a britskou konzervativní vládou.*“ (5)

Pokud jde o politiku, 20. března se ukrajinský prezident Zelenskyj rozhodl pozastavit činnost jedenácti politických stran, které jsou považovány za příliš blízké Rusku, z nichž tři zasedají v ukrajinském parlamentu. Platí to na dobu stávajícího válečného stavu. To je tak trochu skvrna na „liberální demokracii, kterou je třeba bránit před ruskou autokracií“.

Každou vojenskou operaci předchází a doprovází ji ideologická rekonfigurace, která se ve všech táborech projevuje cenzurou, přepisováním, důrazy, zvraty a věčnou recyklací. Mediální zesilování tohoto rozruchu dělá své a pomáhá zastírat skutečné, menšinové, roztržky s krvavým průběhem věcí. V době víření válečných bubnů může být prostý důsledný pacifismus odvážný, protože je potlačován, ale zachovává si přitom všechny meze morální námitky, proti ozbrojování, proti válce a pro mír, pro státy v míru, pro státy bez armád nebo armády (a policejní síly) „pod demokratickou

[locating-forces-residential-areas-new](#)

5) "Válka kapitálu a antiimperialistická rétorika: Ukrajina", *Critical Times*, 21. března 2022: tempcritiques.free.fr/spip.php?article520. Citovaný zdroj:

<https://www.opendemocracy.net/en/odr/ukraine-suspends-labour-law-war-russia/>

kontrolou“. Důsledný antimilitarismus naproti tomu rozhodně nechce být na žádné jiné straně než na straně revoluce, nechce se účastnit žádné jiné války než sociální, té, kterou stát vede všude a stále, „v době války“ i „v době míru“, abychom použili tohoto velmi sporného rozlišení. Tento revoluční antimilitarismus je internacionalistický v tom smyslu, že nemá vlast, ale ani šéfa. Sám o sobě není proti použití zbraní v boji, ale staví se proti jejich vojenskému použití, proti jakémukoli vojenskému pojetí boje a povstání, proti jakékoli samostatné, specializované vojenské organizaci.

V panujícím zmatku je snazší antimilitarismus překrucovat, přirovnávat ho k pacifismu, k principiálně motivované petici proti použití zbraní a označit ho za intelektuální luxus pro salónní tlachaly, kteří nejsou konfrontováni s realitou války, než ho kritizovat za to, čím je, totiž třídním postojem. Výše zmíněný postulát zdaleka není neutrální: rozhodnutí, která činí lidé nebo skupiny zažívající danou situaci na vlastní kůži jsou vnímána jako cennější než pohled, který na ni můžeme mít my. Čirou náhodou se tento postulát nepoužívá na podporu důsledného a rozhodného hnutí boje proti svým hrobařům; místo toho se systematicky aplikuje proti jakékoli radikální kritice, k obhajobě praktik kolaborace se státem a buržoazií. Dochází tu k fetišizaci jakési absolutní svobodné vůle dělnické třídy, která by „zažívajíc nějakou situaci na vlastní kůži“ měla vždy mít pravdu, alespoň když to vyhovuje dominantnímu diskurzu. Je to vlastně liberálně-demokratický postulát v celé své kráse, zbraň rozdělení, která vymezuje území, mezi nimiž jde o to, zabránit soudružské, a internacionalistické kritice v oběhu. Je to také způsob, jak připoutat proletáře ke „jejich“ podniku, k „jejich“ národní ekonomice, k dějinám „jejich“ vlasti, „jejich“ národa, k zájmům „jejich“ buržoazie, a nikoli k historické zkušenosti jejich třídy, která nemá hranice.

V době dokončování této publikace jsme objevili francouzský překlad nedávno česky vydaného textu „*Anarchistický antimilitarismus a mýty o válce na Ukrajině*“⁶⁾, který se prezentuje jako „*pokus o kritickou reflexi současných militaristických tendencí v anarchistickém hnutí*“ a hned na začátku prohlašuje, že „*je zarážející, kolik lidí, kteří se prohlašují za anarchisty, se s vypuknutím války na Ukrajině přihlásilo k buržoazně-demokratické propagandě a podporuje válečnou mobilizaci koordinovanou ukrajinským*

6) Původní text v češtině:

<https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/09/14/anarchisticky-antimilitarismus-a-myty-o-valce-na-ukrajine/>

státem“. Tento text, jehož přečtení vám doporučujeme, upozorňuje na 31 mýtů, které tato propaganda šíří, analyzuje je, odpovídá na ně z revolučního hlediska a cituje různé skupiny po celém světě, které se postavily proti válce, proti všem státním táborům.

Mezi mnoha otázkami, kterými se text zabývá, je i téma překrucování antimilitarismu a postulát nadřazenosti „zkušenosti na vlastní kůži“, které jsme právě kritizovali. Promítá se zejména do čtyř bodů:

„Mýtus 23: Antimilitarismus je důležitý, ale je problém, když se z něj stane dogma.

[...] Antimilitarismus není abstraktní ideologický konstrukt odtržený od reality. Naopak je to živoucí proces, který vychází ze života a bojů pracujících tříd. Ze zkušeností skutečných lidí z masa a kostí. Mluvíme-li o antimilitarismu, je řeč o zásadách prověřených praxí, nikoli o teoretických traktátech padajících ze stolů akademiků. Nedržíme se dogmatu. Naopak svoje stanoviska neustále konfrontujeme s realitou, která nám znovu a znovu dokazuje, že být antimilitaristou mělo smysl v době první světové války stejně jako v případě současné války na Ukrajině.

[...] Mýtus 24: Odmítání účasti boje na straně ukrajinského válečného odporu je projev kuturního povýšenectví západní levice.

[...] Mýtus 25: Je snadné odmítat účast ve válce od lidí, kteří své názory vyjadřují v bezpečném místě daleko od války a nemusejí reagovat na bombardování jejich měst.

[...] Mýtus 26: Lidé, kteří kritizují účast ve válce z bezpečné vzdálenosti jsou neempatičtí a povýšenečtí, protože nenaslouchají lidem v místě války.“

Pokud jde o sociálnědemokratické organizace a strany na celém světě, není nijak překvapivé, že prosazují válku, zatímco mluví o míru, jak tomu bylo již v roce 1914. Dělají to nikoli proto, že „zrazují“ proletariát, ale prostě z loajality ke kapitalismu. Mluvit o míru pro Ukrajinu dnes znamená prosazovat alespoň částečné vítězství ukrajinské armády nad ruskou, které by podpořilo lukrativní zbrojní zakázky (a to především ve prospěch amerického zbrojního průmyslu), jak ukazuje program s líbivým názvem *European Peace Facility*.

„Po pěti měsících (ruské) agrese je velmi důležité ukázat Ukrajině, že ji stále podporujeme,“ prohlásila nová šéfka belgické diplomacie (Hadja Lahbibová), zatímco sedmadvacítka musí souhlasit s uvolněním 500 milionů eur z Evropského mírového fondu, z kterého bude financován nákup zbraní dodaných Ukrajině“ (Le Soir, 18/07/22). Je třeba poznamenat, že belgická vláda na začátku války využila situace a rozhodla o opakovaném navýšení obranného rozpočtu, včetně 1 miliardy eur v rámci současného legislativního období.

V textu nazvaném „*Děla po stovkách. Francouzské válečné úsilí v době míru*“⁽⁷⁾ skupina Grothendieck <https://ggrothendieck.wordpress.com/> analyzuje evropský a mezinárodní trend zvyšování vojenských výdajů na příkladu Francie. Francouzský návrh zákona, který nařizuje DGA (Direction générale de l'armement. Generální ředitelství pro vyzbrojování, součást ministerstva obrany. Pozn. překladatele.), aby rekvírovalo civilní výrobní kapacity pro vojenské účely, je sám o sobě vytvořen podle amerického programu *Defense priorities and Allocations System Program (DPAS)*.⁽⁸⁾

„29. dubna 2021, kdy byl přijat rozpočet na období 2021-2027, byl zřízen „Evropský obranný fond“, který vojensko-průmyslovému sektoru poskytne 8 miliard eur ročně, jež budou přerozděleny mezi skupiny vyrábějící zbraň, evropské bezpečnostní a obranné agentury, lobby, poradenské skupiny a výzkumná a vývojová centra. Evropa se jasně hlásí ke své vojenské síle a konečně přijímá skutečnou průmyslovou strategii výroby zbraní a digitálních bezpečnostních nástrojů. Ačkoli je z hlediska vojenské strategie v područí NATO, rozvíjí svůj vlastní vojensko-průmyslový komplex, který jí umožňuje být stále konkurenceschopnější na globální úrovni. Přijetí tohoto evropského rozpočtu v roce 2021 doplňuje závazek, který přijalo 28 členských států NATO na summitu ve Walesu v roce 2014, že do roku 2024 vynaloží 2 % svého HDP.“

Pokud jde o pozadí věci, skupina Grothendieck zdůrazňuje, že „používání této válečné imaginace, která zní z médií po celý den (‘válečné úsilí’, ‘válečná ekonomika’, ‘hrozba’, ‘rekvizice’ atd.), není neškodné a bylo již vyzkoušeno jako technika ovládnutí populace během krize COVID (2020-2021).“

7) <https://lundi.am/Des-cans-par-centaines>, viz poznámka 36.

8) K tomuto tématu viz také "Válečná ekonomika", anarchistický bulletin pro sociální válku, č. 54: <https://avisdetempetes.noblogs.org>,

To potvrzují i „Dopisy z Ukrajiny (část 1 - 18. 3. 2022)“ (9):

„Ukrajinská vláda a média líčí invazi jako výsledek „přirozených“ událostí a vymýšlejí novou mytologii. Ministr zdravotnictví rychle nahradil denní hlášení o počtu lidí nakažených a zabitých Covidem hlášením o počtu zavražděných dětí. V mocenském diskurzu jsou válka a pandemie odtrženy od normality, toto vyprávění popírá jejich příčiny a důsledky v samotné strukturaci státu a světa obecně. Tvrdí, že jsou to nekontrolovatelné pohromy. Masové vyvražďování ukrajinského civilního obyvatelstva popisuje stát a mainstreamová média apoliticky: prý za ním stojí dědičně a genetiky nelidská populace ruských „orků“. Ukrajinský stát se prostě snaží přežít a aby toho dosáhl, hodlá nám vštípit, že nechtít obětovat své životy na jeho ochranu je prostě a jednoduše zrada.“

K tomuto postřehu se nakonec připojují i *Temps critiques*:

„Ze světa, který už nebude jako dřív, nakonec zbylo jen udržování teoretického opakování kolem energetické transformace, protože tato transformace zdaleka není „narušena“ včerejší sanitární krizí a dnešní válkou na Ukrajině, ale je středobodem dlouhodobého projektu „udržitelného rozvoje“. Je to předmostí projektu: „aby se nic nezměnilo, musí se změnit všechno“, jak říká Lampedusa v románu Gepard.“ (10)

Ideologická šoková vlna provázející válku na Ukrajině a problém udržet si konzistentní postoj vůči tomuto proudu zasáhly i kruhy, které se hlásí k radikální kritice, a zejména anarchisty, jak bylo zmíněno v textu *„Anarchistický antimilitarismus a mýty o válce na Ukrajině.“* (11) Ještě před ruskou invazí na konci února se internetové stránky severoamerické skupiny *Crime-thinc* (jejíž sborník *„Mezi dvěma ohni“* vyšel v březnu) staly hláskou troubou tendence různých skupin hlásících se k anarchismu (na Ukrajině, v Rusku i jinde) považovat válku na Ukrajině za „útočnou válku“ ze strany Ruska a ospravedlňovat takové či onaké zapojení do „obránné války“ pod

9) <https://tousdehors.net/Lettres-d-Ukraine/>

Tyto dopisy z Ukrajiny, stejně jako některé další zde citované texty, naleznete také v doslovu "Válka na Ukrajině" ve 3. čísle ASAP Revolution (léto 2022) ve velkém formátu A2 o 20 stranách, vydávaném v Rennes: asaprevolution.net

10) "Válka kapitálu a antiimperialistů: Ukrajina", 21. března 2022: tempscritiques.free.fr/spip.php?article520

11) Původní text v češtině: <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/09/14/anarchisticky-antimilitarismus-a-myty-o-valce-na-ukrajine/>

ukrajinskou vlajkou. ⁽¹²⁾

Samotný fakt, že je v tomto případě běžné považovat Rusko za imperialističtější, ukazuje jak formální, povrchní a nikoli globální je chápání imperialismu. Kapitál je imperialistický ve své celistvosti a ve všech svých částech, které si vzájemně konkurují a zároveň jsou na sobě závislé. Mezinárodní role ruského státu a jeho schopnost způsobovat škody jakožto čteník na jedné části zeměkoule (ve smyslu nikoliv striktně geopolitickém, ale zejména pokud jde o jeho schopnosti potlačovat boje tam, kde by jiné státy případně selhávaly) jistě není mocensky rovnocenná roli, která byla svěřena ukrajinskému státu. Z revolučního hlediska to ale nemůže ospravedlnit, abychom z jednoho udělali oběť toho druhého, a už vůbec ne, abychom jej brali jako potenciálního spojence, byť jen strategicky a příležitostně. Přijmout stát jako souputníka znamená vždycky kráčet rovnou do otevřeného hrobu.

Rozdíl mezi státem „agresorem“ (zemí, národem, lidem atd.) a státem „napadeným“ je nejčastějším předpokladem úvah, které vedou k opuštění jakéhokoli třídního postoje a k připojení se k nacionalistické frontě. Navíc se toto rozlišování hájí do velkých principů (proti válce, proti volbě jednoho imperialistického tábora proti druhému...), zatímco zároveň vrší specifické důvody, proč by se tyto neměnné principy v tomto konkrétním případě neměly uplatňovat. Ostatní reagují jednoznačněji...

„Jejich zájmy! Naši mrtví! Nestojíme na straně ani jednoho ze států účastnícího se konfliktu, ať už je jeden z nich podle převládající buržoazní politické morálky klasifikován jako „agresor“ a druhý jako „napadený“, nebo naopak. Jejich zájmy jsou výhradně jejich a jsou v naprostém rozporu se zájmy vykořisťované třídy, tedy nás proletářů.“⁽¹³⁾

Nemusíme se vracet daleko do minulosti, abychom našli podobnou kontroverzi, jak naznačuje tento text z roku 2015: *„Jsme pro sociální revoluci, pro násilný a hluboký převrat stávajících společenských vztahů, založe-*

12) Pokud jde o "anarchistickou" podporu "obraně války" na Ukrajině, uveďme symbolický případ skupiny RevDia: <https://revdia.org/2022/03/13/navishho-anarhisti-jdut-na-vijnu/>, překlad do angličtiny Riot Turtle: <https://enoughisenough14.org/2022/03/13/why-do-anarchists-go-to-war-ukraine/>

13) *"Manifest internacionalistů proti válce a kapitalistickému míru na Ukrajině..."* <https://www.autistici.org/tridnivalka/manifest-internacionalistu-proti-kapitalisticke-valce-a-miru-na-ukrajine/>, Třídní válka, k dispozici (stejně jako celý jejich spis "Logika války" s překlady z různých jazyků) na jejich blogu: <https://autistici.org/tridnivalka/>

ných na vykořisťování a autoritě. Tyto skály anarchistického ideálu však v bouřích ne vždy dobře obstojí. Nezřídka bylo možné slyšet některé souputníky, kteří říkají, že zásah NATO v Libyi není vhodné odsoudit. Stejně jako se dnes ozývá jen málo anarchistických hlasů proti vojenské intervenci mezinárodní koalice v Sýrii. Nezřídka se také stává, že anarchisté podléhají zásadě taktického oportunismu: „nepřítel mého nepřítele je můj přítel.“⁽¹⁴⁾

Dnes se věci odvíjejí podle stejného schématu, které dobře popsali Antimilitarističtí anarchisté⁽¹⁵⁾ z Itálie: „Někteří říkají, že existují výjimečné situace, které vyžadují odklon od těchto zásad. Právě ve 'výjimečných' situacích, v nichž je obtížnější se orientovat z teoretického i praktického hlediska, jsou tyto zásady nejpotřebnější. Revoluční principy nejsou abstraktní konstrukce, ale historická destilace myšlenek, hodnot a metod (...)“, dokonce bychom řekli spíše kondenzace zkušeností z minulých bojů, protože revoluční myšlenky neexistují a revoluční teorie neexistují samy o sobě. Jsou jen odkalováním lidské zkušenosti z konfrontace s třídní nadvládou, vyvlastňováním, vykořisťováním a válkou. A soudruzi pokračují: „Vzhledem k tomu, že je všeobecně známo, že některé sirény jsou mnohem přesvědčivější, když je nepřítel před branami, bylo by zvláštní tvrdit, že během války je třeba odložit svůj antimilitarismus a internacionalismus.“

Ruská sekce MAP (KRAS) se v rozhovoru s anarchistickou skupinou Moiras ve Španělsku 13. března vyjádřila jasně: „Účast anarchistů v této válce v rámci armádních formací operujících na Ukrajině považujeme za rozchod s ideou a věcí anarchismu. Tyto ozbrojené formace nejsou nezávislé, jsou podřízeny ukrajinské armádě a plní úkoly stanovené úřady. Nemají žádný [politický] program ani sociální požadavky. Naděje na vedení anarchistické agitace mezi těmito ozbrojenými formacemi je pochybná. Na Ukrajině není třeba bránit žádnou sociální revoluci. Jinými slovy, tito lidé, kteří si říkají anarchisté, jsou prostě posláni „bránit vlast“ a stát, hrají roli potravy pro děla kapitálu. Posilují nacionalistické a militaristické nálady v masách.“⁽¹⁶⁾

14) "Proti válce, proti míru", k dispozici zde:

https://cestdejatoutdesuite.noblogs.org/files/2015/04/contrelaguerre_lapaix.pdf.

15) "Des idées pour la récréation?", březen 2022, (zatím není k dispozici v PDF, shrnutí na <https://sansnom.noblogs.org/archives/13780>, kontakt: lapaixlaguerre@riseup.net).

16) Ve slovenštině: <https://www.priamaakcia.sk/Ruska-sekcia-Medzinarodnej-asociacie-pracujucich-KRAS-odpoveda-na-otazky-tykajuce-sa-vojny-na-Ukrajine.html>

Původně ve španělštině <https://grupomoiras.noblogs.org/post/2022/03/13/kras-ait-acerca-de-la>

Aby toho nebylo málo, jsme vyzýváni, abychom se postavili na stranu „ukrajinského lidu“ a jeho „práva na sebeurčení“. Je to svůdné, sjednocující a univerzální, ale mluvit o „lidu“ znamená opět konat na úkor podvratného chápání reality a třídního rozporu, který je jejím základem. Tam, kde se zhmotňuje „lid“ (sociální smír, národní jednota, válka...), právě tam jsme poraženi, a na to nesmíme nikdy zapomenout. Jestliže je paradoxně běžné spojovat lid a boj (či vzpouru proti státu), tím vlastně opět dochází k záměrnému zaměňování (třídního) boje za jeho hrobaře všech sort, kteří jsou vždy „přáteli“ či „zástupci lidu“ a jeho „zájmů“. Všechny společenské třídy jsou tu obratně promíchány, aby bylo možno v kritických okamžicích boj lépe neutralizovat a odzbrojené nás přivést zpět do lůna státu a jeho vězení.

Citujme znovu text „Anarchistický antimilitarismus a mýty o válce na Ukrajině“ v jeho kritice mýtu o sebeurčení (Mýtus 27):

„Řeči o právu na sebeurčení se velmi často stávají argumentem pro přehlížení hrůz, který si někdo vybral. Také to někteří berou jako zdůvodnění proč podporovat reakční tendence, které brzdí emancipační hnutí. Proto pak můžeme některé anarchisty vidět, jak se pohoršují nad tím, že jeden stát nerespektuje suverenitu jiného státu, jako by snad úkolem anarchistů mělo být bojovat za stát a jeho suverenitu. Stejně anarchisty také můžeme vidět jak volají po podpoře té části ukrajinské populace, která se rozhodla válčit a umírat za buržoazní demokracii. Oni si to prý vybrali a proto je v tom musíme podpořit, abychom nebyli neuctiví, paternalističtí a bezohlední. Zkrátka tato část liberálních demokratů, kteří si z nějakého důvodu říkají anarchisté, jsou ochotni podpořit i ty anarchismu nejvíce nepřátelské tendence se zdůvodněním, že musíme respektovat sebeurčení a názory lidí, kteří tyto tendence projevují.[...] Neorganizujeme se proto, aby si o nás celý svět myslel, že jsme úžasní, ale za účelem ten svět změnit na lepší místo pro život. K tomu jistě potřebujeme spojení s dalšími lidmi, ale ne nutně s každým a za každou cenu. Nepodléháme kvantitavní mánii, podle které čím více lidí se sdruží tím většího úspěchu se dosáhne. Hledíme spíše na obsah a za jakým účelem se lidé spojují. Reakční a kontrarevoluční postoje nebudou mít naši podporu i kdyby si je zvolila naprostá většina lidstva, protože to nevidíme jako způsob jak se přiblížit k naší emancipaci.“⁽¹⁷⁾

[guerra-en-ucrania/](#)

17) <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/09/14/anarchisticky-antimilitarismus-a->

Soudruzi *antimilitarističtí anarchisté* v Itálii se správně ubírají stejným směrem: „*Nemůžeme mlčet o některých zásadních věcech, když víme - aniž by nám to bylo třeba připomínat - jak je pohodlné mluvit daleko od dopadajících bomb. Ale právě proto, že některé debaty se stávají téměř nemožnými, když je válka doma, je třeba klást jasné otázky tam, kde je ještě klást lze. [...] Náš vliv jakožto internacionalistů je tak malý, že by bylo škoda klást na misku vah chybné myšlenky. Spolupráce s ukrajinským státem proti ruské invazi a snaha vybojovat si v rámci této spolupráce autonomii jednání je podle našeho názoru vážnou chybou. Nejen proto, že přispívá k pokračování války, ale také proto, že chtě nechtě bojuje jménem NATO a západního kapitalismu.*“ (18)

Termín „lidové sebeurčení“ tak zůstává obsahově i projektově zmatený, i v tomto případě, kdy se používá k popisu rozsáhlého mnohotvárného hnutí solidarity a sebeorganizace přežití, které se na Ukrajině rozvinulo pod sekerou válečných hrůz. Tato solidarita má samozřejmě třídní původ, a dokonce i bojový původ, když jde o ochranu dezertérů na útěku. Nejsou to buržoové, kdo jim rozdává polévku, to ani zdaleka ne; ti naopak využívají situace a příležitostí ke spekulacím.

Zmatek je neméně zřejmý, když se všechny tyto akce považují za důkaz, že „ukrajinský lid“ žije a organizuje se z velké části mimo kontrolu vlády. Pokud však není konfrontován s povstaleckou situací, což není tento případ, stát vždy selže tam, kde je to výhodné, pokud to nepředstavuje nebezpečí pro něj a společenský řád, pokud neztratí celkovou kontrolu nad obyvatelstvem. Tento diskurz navíc ignoruje výsady, které ukrajinský stát neváhá nadále uplatňovat v oblasti národní obrany, útoku na životní podmínky, náboru a represe.

Jak připomínají soudruzi z Česka ve svém textu „*Anarchistický antimilitarismus a mýty o válce na Ukrajině*“ (Mýtus 12):

„*Pokud by stát byl skutečně destabilizovaný, nic by lidem nebránilo chopit se autonomní iniciativy. Místo toho však vidíme jak se stát snaží aktivity v zemi centrálně řídit a projevy autonomie potírat. Řeči o destabilizaci ukrajinského státu odrážejí spíše přání než realitu. Výzbrojování ukrajinské populace podléhá kontrole státu, který si tím pojišťuje, aby výzbroj nebyla*

[myty-o-valce-na-ukrajine/](https://sansnom.noblogs.org/archives/13780)

18) "Des idées pour la récréation?", březen 2022, překlad z italštiny z anarchistických stránek ilrovescio.info (dosud není k dispozici v PDF, shrnutí na

<https://sansnom.noblogs.org/archives/13780>, kontakt: lapaixlaguerre@riseup.net)

použita proti němu samému. Opět se tím vracíme k tomu, proč defenzivní boje ukrajinských vojsk je nutné vnímat jako obranu a posilování role státu, nikoli jako pouhou ochranu bombardovaného obyvatelstva.“⁽¹⁹⁾

Posun k tomu, že se všechny solidární akce považují za součást celkového „odporu ukrajinského lidu“ „relativně autonomního“ ve vztahu ke státu, je příhodná voda na mlýn zastánců „obrné války“, protože se z ní tak stává válka „lidová“ a ne už čistě vojenská a vládní. Odpor vůči komu? A čemu? Zmatek je opět velký a instrumentalizace faktů je jednostranně zaměřená, aby zpět pod vlajku přivedla nerozhodné a potenciální odmítače. To, co je ve skutečnosti mediálně a politicky podporováno a oceňováno mezi všemi těmi složitými a rozporuplnými věcmi, které se v současné době dějí v ukrajinské populaci, vůbec není *akce proti probíhající válce*, ale, v pravém slova smyslu, formy *společenské akce války*, v této řádně vymezené oblasti, kde „lidový odpor“ sdílí s ukrajinským státem jedinečný cíl současnosti: ruského nepřítele.

V tomto bodě opět prokazují soudruzi z Česka velkou jasnozřivost (Mýtus 6):

„Ukrajinský stát dbá na to, aby ozbrojené složky byly pod centrálním velením jeho úřadů a armády, čemuž se podřizují dokonce i ti „anarchisté“, kteří bezhlavě propadli militaristické tendenci. Lze předpokládat, že i kdyby došlo k vojenské porážce ruské armády, ukrajinský stát bude usilovat o odzbrojení obyvatelstva, které nyní sám ozbrojuje za bedlivého dozoru státních autorit. V minulosti vždy, když nějaký stát anarchistům umožnil ve větší míře se ozbrojit, později dělal vše pro odzbrojení. Anarchisté nejednou hráli roli užitečných idiotů, kteří nejprve bojovali za zájmy státu a buržoazie, které chybně definovali jako zájmy pracující třídy, aby po vybojování bitev končili ve věznicích a mučírňách, před soudy a na popravištích stejných institucí, které jim zbraně dodaly“⁽²⁰⁾

Nyní několik slov o postoji, který bychom mohli nazvat *eklektická podpora*. Vychází z výše zmíněné zásady, že nám nepřísluší posuzovat rozhodnutí učiněná v místě konání událostí. Spočívá v podpoře skupin a jednotlivců, vybraných na základě předchozí spřízněnosti nebo zásad, ať už je tento výběr jakýkoli - dezerce, angažovanost pod ukrajinskou vlajkou, sít'

19) <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/09/14/anarchisticky-antimilitarismus-a-myty-o-valce-na-ukrajine/>

20) <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/09/14/anarchisticky-antimilitarismus-a-myty-o-valce-na-ukrajine/>

pomoci obětem bombardování, vysídlelcům a/nebo kandidátům na exil... Lze předpokládat, že tato podpora bude mít své hranice, byť nevyslovené, a tudíž nepřesné. V každém případě musí tento postoj počítat s nemalými rozpory, zejména mezi dezercí a armádou, která ji stíhá, mezi podporou civilistů a armádou, která je bez skrupulí vystavuje nebezpečí, mezi rostoucí bídou na globální úrovni a všeobecným navyšováním vojenských rozpočtů, samozřejmě „za účelem ukončení útočných válek“. A konečně, vzpomene-li si na demonstrace matek v Chustu v Zakarpátí koncem dubna 2022 protestujících proti posílání mladých lidí na frontu a proti korupci, která před ní chrání buržoazní rodiny⁽²¹⁾, vede eklektická podpora k tomu, že člověk sedí zadkem na obou stranách barikády.

Konečně je tu i argument antifašistického boje, který se také hojně používá, v tomto případě v obou imperialistických táborech. Zaznívá jak z Putinových úst, tak v proukrajinské argumentaci, přičemž proklamování „fašisté“ a „antifašisté“ stojí na obou stranách fronty. Stojí za zmínku, že začlenění pluku Azov do ukrajinské armády (v rámci převzetí moci po květnovém hnutí v roce 2014) nutí soudruhy k určité taktické flexibilitě.⁽²²⁾

Jde o to, abychom se jako vždy nespokojili s odsouzením stávajícího systému a jeho neblahé tržní kalkulace, ale abychom se zajímali o perspektivy, jak se z něj dostat, jak ho rozvrátit, jak se od něj dlouhodobě radikálně a definitivně emancipovat. To, že se objevují různé pokusy o odpor proti ruské vojenské invazi, je věc, která si zaslouží naši pozornost, ale teprve se ukáže, jakým způsobem a s jakým cílem. Dokonce i vznik odboje mimo ukrajinskou armádu, jak proti ruské armádě, tak proti nevyhnutelným pokusům o nacionalistickou militarizaci, by vyvolal otázku ohledně jeho cílů, stejně jako u každého ozbrojeného odporu. Text Tristana Leoniho „*Adieu la vie, adieu l'amour. Ukraine, guerre et auto-organisation (Sbohem živote, sbohem láska. Ukrajina, válka a sebeorganizace)*“⁽²³⁾ se pokouší zaujmout postoj právě k tomuto bodu. Otázka možnosti vést formu odporu proti válce, proti státu, proti jakékoli formě národního osvobození zůstává palčivá nejen proto, že bezprostředně ohrožuje životy, ale také pro své důsledky pro boj obecně. Dělat si iluze je to nejhorší, co můžete ve jménu boje proti válce, ve jménu revoluce udělat.

21) "Když se obyvatelstvo bouří proti válce: v Rusku a na Ukrajině útočí na náborová střediska", viz níže a k dispozici zde: <https://www.autistici.org/tridnivalka/logiques-de-guerre/>

22) Viz článek na <https://lundi.am/Ma?dan-1667>

23) https://ddt21.noblogs.org/?page_id=3423

Obecněji tu jde o možnost konat proti tomu, co nás ničí. Je to zásadní téma, přímo internacionalistické, které je třeba sdílet více než kdy jindy. Nebezpečí, které hrozí nejen na Ukrajině, spočívá v tom, že tato diskuse je od počátku popírána a mařena, že se zřeknutí principů podaří prosadit ve jménu domnělého principu reality.

Jak připomíná text „*Contre la paix Contre la guerre* (Proti míru proti válce)“ (2015):

„Tváří v tvář válce a masakru povstalců může být anarchistickým návrhem pouze internacionalistická akce. Jde především o odmítnutí přidat se na tu či onu stranu, považovanou za „méně horší“, nebo tleskat militaristickým zásahům velmocí proti té či oné straně nebo v její prospěch. V tomto kontextu spočívá internacionalistická akce především v obraně povstání a sociální revoluce proti reakci. Vede po dvou základních osách, a to po ose podpory revolučních a antiautoritářských tendencí v samotném povstání a po ose útoku na zdejší represivní a vojenské snahy.“⁽²⁴⁾

Anarchističtí antimilitaristé v Itálii zase hodnotí současnou situaci takto:

„Důsledná internacionalistická volba na Ukrajině dnes znamená postoje, které jsou jistě nepopulární: odsouzení odpovědnosti „našeho“ státu a západního tábora, požadavek míru za všech podmínek (tj. na úkor ukrajinské vlády a armády), odpor proti stannému právu a nuceným odvodům, podpora všech, kteří chtějí uprchnout, použití prostředků boje a sebeobrany tváří v tvář okupační armádě, které se vymykají logice války a fronty, a které pak mohou být přijaty jako forma neposlušnosti a odporu proti vytvoření případné loutkové vlády ze strany Kremlu a uspokojení potřeb přežití prostřednictvím vyvlastnění těch, kteří zbohatli na likvidaci majetku západního kapitálu. Stručně řečeno: mír s nepřitelem národa, aby se prohloubila válka proti třídnímu nepříteli.“

[...] Jakými silami takový defétismus realizovat? Nevíme.

[...] Dnes můžeme říci jen to, co nejsme, co ne chceme.“

⁽²⁵⁾,⁽²⁶⁾

24) "Proti válce proti míru", k dispozici zde:

https://cestdejatoutdesuite.noblogs.org/files/2015/04/contrelaguerre_lapaix.pdf

25) "Des idées pour la récréation?", březen 2022, překlad z italštiny z anarchistických webových stránek ilrovescio.info, (dosud není k dispozici v PDF, shrnutí na <https://sansnom.noblogs.org/archives/13780>, kontakt: lapaixlaguerre@riseup.net).

26) <https://mauvaissang.noblogs.org/files/2022/04/Mauvais-Sang-N2.pdf>

Toto použití termínu „mír“ a jeho požadavek na okamžité ukončení mezi-imperialistické války není ani „pacifistické“, ani „proruské“, ale vyžadovalo by důkladnější diskusi, jako tomu bylo v roce 1917 v Německu a Rusku, stejně jako v roce 1918 v případě revolučního odporu proti bolševickému podpisu Brestlitevské mírové smlouvy s Německem. Otázkou revoluce nikdy nebude mír nebo návrat k „předválečné“ situaci, ale proměna imperialistické války v třídní válku proti vykořisťovatelům. Stejně tak otázka revolučního defétismu dává smysl pouze z internacionalistického hlediska: potřeba kapitálu být neustále *ve válce* a jeho schopnost ji vést se odehrává na světové úrovni, a nikoliv v místě operací, o nichž zde hovoříme.

Na závěr citujme text *Internationalistické perspektivy v době války* («*Perspectives internationalistes en temps de guerre*») z časopisu *Mauvais sang - journal bâtarde pour la révolution* (č. 2, duben 2022):

„Rozšiřujme své pohledy, postupy a myšlenky. Překládejme, pišme, vyměňujme si v bojích, pro boje, s cílem zničit všechny hranice, všechny národní státy a všechny fantasmagorie sjednocených národů. Nastal čas reinterpretovat revoluční dějiny: na rozdíl od národních revolucí 19. století je již dlouho možné pozorovat nutnost internacionalismu tváří v tvář limitům válek za národní nezávislost. Přesto jsme opět u toho, že musíme bojovat proti určitým aktivním ideologiím obrany národní suverenity pod záminkou antiimperialismu. V 21. století a uprostřed vražedné války si připomeňme, že naše radikální protistátní názory nejsou ani mrtvé, ani zapomenuté a že mají větší smysl než kdykoli předtím!“⁽²⁷⁾

Jak uvidíme v následujících textech, téma autonomie akce ve vztahu ke státu se opakuje a je předmětem sporů a kontroverzí. Pravidelně se také vracejí historické paralely s revolučními postoji k velkým světovým jatkám v letech 1914-1918, s kritikou Manifestu šestnácti (vydaného v prostředí války), s revolučními zkušenostmi Machnovštiny na Ukrajině v letech 1918-1921 a s mezinárodními diskusemi, které následovaly v období exilu, o revoluční válce, revolučním defétismu, povstaleckém hnutí, organizaci boje.

Někteří zmiňují i Španělsko z roku 1936, a to nevyhnutelně ne vždy po zralé úvaze, když zamlčují nebo bagatelizují zřeknutí se libertinského

27) Brožura "*Les anarchistes contre la guerre - 1914-2022*" je k dispozici zde:

<https://quatre.zone/2022/04/01/les-anarchistes-contre-la-guerre/>

Všimněte si, že historická prezentace, kterou obsahuje a kterou napsal Maurice Laisant v roce 1964 pro *Monde Libertaire* (jehož byl jedním ze zakladatelů), je poněkud pompézní.

komunismu provedené za (vládní) kolaborace vedení CNT ve prospěch antifašistického a republikánského obratu (opět jedno taktické „menší zlo“) nebo fatální militarizaci milicí, což je ozvěna současného „anarchistického“ narukování pod ukrajinskou vlajkou, i když se to týká jen hrstky bojovníků v mase mobilizovaných vojáků a současný kontext není z revolučního hlediska srovnatelný. Jestliže historická paralela není nikdy mechanickým argumentem, může nám znovupřivlastnění si těchto významných bodů konfrontace mezi revolucí a kontrarevolucí, stejně jako kontroverze, které mezi revolucionáři vyvolala, jen pomoci osvětlit současnost, lépe se na ni vyzbrojit a být ostřejší.

**Úryvky z textů
o anarchistických
a radikálních postojích
k válce**

(a k válce na Ukrajině)

Reakce Londýnské mezinárodní anarchistické skupiny na Manifest šestnácti (duben 1916) ⁽²⁸⁾

„Tady je máme, odsuzují imperialismus, který nyní vidí pouze u svých protivníků. Jako by seděli v ústraní ministerstev, kanceláří a štábů, žonglují s čísly odškodnění, hodnotí vojenské síly a přetvářejí, oni, kteří dříve pohrdali idejí vlasti, mapu světa na základě *práva národů* a *principu národnosti*. Poté, co usoudili, že je nebezpečné mluvit o míru, dokud nebude, řečeno obvyklou formulí, potlačen pouze pruský militarismus, raději se dívají nebezpečí do tváře daleko od létajících kulek. Uvažujeme-li spíše synteticky o myšlenkách vyjádřených v jejich prohlášení, vidíme, že mezi tezí, kterou podporuje, a obvyklým tématem stran moci sdružených v každém válčícím národě ve *Svaté jednotě*, není žádný rozdíl. I oni, tito napravení anarchisté, se přidali ke *Svaté jednotě* na obranu slavných *získaných svobod* a nenapadá je nic lepšího, jak ochránit tuto takzvanou svobodu lidu, za jejíž zastánce se vydávají, než donutit jednotlivce, aby se stal vrahem a nechal se zavraždit na účet a ve prospěch státu. Ve skutečnosti toto prohlášení není dílem anarchistů.

[...] My, výrobci společenského bohatství, manuálně a intelektuálně pracující proletáři, lidé svobodné mentality, jsme ve skutečnosti i z vlastní vůle lidé *bez vlasti*. Kromě toho je vlast pouze poetickým názvem pro stát. Protože nemáme co bránit, dokonce ani *nabyté svobody*, které nám stát nemůže dát, odmítáme pokrytecké rozlišování útočných a obranných válek. Známe jen války vedené mezi vládami, mezi kapitalisty, za cenu životů, bolesti a utrpení jejich poddaných. Současná válka je toho názorným příkladem.“

28) Ve francouzštině na <https://attaque.noblogs.org/post/2022/03/02/italie-sabotons-la-guerre-en-declenchantlinternationale/>

Reakce Errica Malatesty na Manifest šestnácti

„S výjimkou lidové revoluce neexistuje jiný způsob, jak se bránit hrozbě disciplinované armády, než snaha o silnější a disciplinovanější armádu, takže nejrozhodnější antimilitaristé, pokud nejsou anarchisty, kteří se neobávají zničení státu, jsou nevyhnutelně vedeni k tomu, aby se stali horlivými militaristy.

Ve skutečnosti se v problematice nadějí na zničení pruského militarismu zřekli všech tradic svobody, zprušákovali Anglii a Francii, podřídili se carismu, obnovili prestiž vratkého trůnu v Itálii.

Mohou anarchisté tento stav věcí být jen na chvíli přijmout, aniž by se vzdali práva nazývat se anarchisty? Pro mě je i cizí nadvláda, která je násilně trpěna a vede ke vzpouře, lepší než domácí útlak, který je dobrovolně a téměř vděčně přijímán ve víře, že tím budeme uchráněni před větším zlem. Je zcela zbytečné tvrdit, že se jedná o výjimečné okolnosti a že poté, co jsme přispěli k vítězství Dohody v „této válce“, se každý vrátíme do svého tábora a budeme bojovat za svůj vlastní ideál. Jestliže je dnes nutné pracovat ve shodě s vládou a kapitalisty na obraně proti „německé hrozbě“, bude to nutné i po válce, stejně jako během ní.

[...] Postup anarchistů je jasně vytyčen samotnou logikou jejich snah. Válce měla zabránit revoluce, nebo alespoň vzbudit ve vládách strach z revoluce. Chyběla potřebná síla nebo odvaha. Mír musí být nastolen revolucí nebo alespoň její hrozbou. Zatím chybí síla nebo vůle. Existuje jen jeden lék: v budoucnu to udělat lépe. Více než kdy jindy se musíme vyhnout kompromisům, vyhloubit příkop mezi kapitalisty a nevolníky z řad námezdních dělníků, mezi vládci a ovládanými, hlásat vyvlastnění individuálního majetku a zničení států jakožto jediných prostředků k zajištění bratrství mezi národy a spravedlnosti a svobody pro všechny; a musíme se připravit na to, abychom těchto věcí dosáhli.

Mezitím, zdá se mi, že je zločinné dělat cokoli, co směřuje k prodloužení války, tohoto masakru lidí, který ničí kolektivní bohatství a ochromuje jakékoli obnovení boje za osvobození. [...] *Dnes, stejně jako vždy, necht' je naším heslem: Pryč s kapitalisty a vládami, se všemi kapitalisty a vládami. Ať žije lid, všecken lid.*“

Itálie: Sabotujme válku tím, že přivedeme internacionalismus ⁽²⁹⁾

„Jako internacionalisté, kteří byli odsouzeni, nebo kteří měli tu čest – záleží na úhlu pohledu - žít v této části světa, máme za úkol sabotovat, vykořistit, zničit jakýmkoliv prostředky Národní jednotu a smrtící klima sociálního smíru, které vytváří. Toto je úkol na několik příštích měsíců, v němž nesmíme selhat. Jinými slovy, národní jednota nás připravuje na vnitřní mír mezi třídami a vnější válku mezi národy. Naopak, náš internacionalismus vždy hlásal: žádnou válku mezi národy, žádný mír mezi třídami. Opakujeme s Galleanim, že jsme proti válce a míru, ale pro sociální revoluci.

Internationalismus však stále není nic víc než pocit. I když je korigován zásadou, že moje vláda je mým hlavním nepřítelem, obsahuje internacionalismus, stejně jako všechny city, také nevyjádřitelnou část. Odvážným krokem, který bychom měli udělat, je přejít od internacionalismu k „internacionále“. To znamená myslet a konkrétně šířit historické, neformální, ale skutečné spiknutí, revolucionářů zcelého světa. „Organizaci“, i když nás tento termín děsí a přitahuje na nás pohledy represe. Jaké jsou však alternativy? Hlad, válka, smrt. Organizace lidského života ve společnosti založená na hierarchii a zisku nyní ukázala, že nedokáže řídit komplexnost světa, který vytvořila, a vede nás všechny ke katastrofě - zdravotní, ekologické i vojenské. Zachránit nás může jen globální revoluce. Pusťme se do toho.“

Bezmotivny, ročník II, číslo 4, 21. února 2022

29) Výtah z časopisu. Zde v PDF: <https://sansnom.noblogs.org/archives/11155/>

Válka začíná zde ⁽³⁰⁾

„Když si před sto lety první světová jatka vyžádala miliony životů a vtáhla do své válečné logiky téměř celé revoluční a dělnické hnutí, ačkoli mělo zastávat postoj, že proletáři patří kvůli podobným podmínkám vykořisťování do stejného tábora bez ohledu na zemi původu, internacionalističtí anarchisté připomněli, že: *‘Úkolem anarchistů bez ohledu na místo a situaci, v níž se nacházejí, je v současné tragédii nadále hlásat, že existuje jen jedna osvobozenecská válka: ta, kterou ve všech zemích vedou utlačovaní proti utlačovatelům, vykořisťovaní proti vykořisťovatelům. Naší úlohou je vyzývat otroky ke vzpouře proti jejich pánům. Anarchistická propaganda a akce se musí vytrvale uplatňovat k oslabení a rozkladu různých států, k pěstování ducha vzpoury a k podněcování nespokojenosti v lidech i v armádách.’*

[...] Geopolitické analýzy a rafinované kalkulace nemohou válku odvrátit. Toho lze dosáhnout pouze rozbitím vnitřní fronty, která se ustavuje den za dnem, podkopáním národní jednoty, odporem proti militarizaci společnosti a jazyka, který není nijak nový (‘válka proti terorismu’, ‘válka proti viru’ ...), hlasitým a jasným prohlášením, že nesdílíme válečnické perspektivy Evropské unie a zemí NATO, stejně jako nesdílíme perspektivy Putina Ruska, a otevřeným podněcováním k defetismu: jde o to, aby se válka mezi státy změnila ve válku proti státům.

[...] Výroba zbraní a válečných strojů, obranných a bezpečnostních systémů, systémů dohledu a kontroly, které se používají k vedení války, je stejná jako výroba represivních zbraní. Mír zůstane prázdným slovem, dokud nezničíme všechny státy a jejich hranice, dokud budou vzkvétat zájmy těch, kdo bohatnou na vykořisťování a válce, těch, kdo ji chtěli, těch, kdo ji studují, těch, kdo ji podněcují, těch, kdo ji podporují, těch, kdo ji financují, těch, kdo ji připravují, zkrátka všech, kdo se na ní podílejí zblízka i zdaleka. Ať už jsou jakékoli národnosti, jsou to právě oni, koho uznáváme jako své nepřátele, protože budou vždy nepřáteli svobody.“

Z Anarchie! č. 23, březen 2022

30) Zdroj v němčině: <https://panopticon.blackblogs.org/2022/03/02/gegen-die-kriege-des-kapitalismus-lautet-unsere-antwort-sozialer-krieg/>

Český překlad: <https://www.autistici.org/tridnivalka/zadnou-valku-krome-tridni-valky/>

Proti válkám kapitalismu je naší odpovědí sociální válka ⁽³¹⁾

Proti NATO, proti EU, proti Ukrajině, proti Rusku, za zničení státu a kapitálu.

Ukrajinská vládnoucí třída je si tak jistá sama sebou, že zašla až k rozdávání zbraní obyvatelstvu, aniž by se obávala, že je obrátí proti ní, ačkoli tamní dělníci (stejně jako ti u nás) k tomu mají všechny důvody. Nejde jen o to, že se proletariát vyzbrojuje, ale i o to, co s těmito zbraněmi dělá [...] Nic se nezdá být svůdnější než volání do zbraně na obranu národa, což je nakonec vždy jen obrana buržoazie z určitého území.

[...] Nyní se zdá, že není nic naléhavějšího než mír a konec vojenských akcí, protože, což je také pravda, lidé trpí masakry v každé válce. Nesmíme však zapomínat, že mír není nic jiného než mír nadvlády kapitálu a že je to válka proti lidstvu, které musí denně bojovat o své přežití, i když má možnost být námezdním otroctvem.

[...] Co nás opět znepokojuje, i když nepřekvapuje, je to, že se do tohoto konfliktu zapojují takzvaní anarchisté v rámci dvou protichůdných buržoazních frakcí. Pod záminkou demokracie a národní suverenity, po boku nacistů a ukrajinských nacionalistů na straně ukrajinského národa a NATO a imperialistických zájmů, jejich partnerů a společníků, a na druhé straně pod rouškou antifašismu, národní suverenity, po boku ruských nacionalistů na straně ruského národa, jeho partnerů a společníků a jeho imperialistických zájmů.

Vyvozujeme to z různých článků publikovaných buď na Crimethinc, nebo na jiných anarchistických informačních portálech, ať už je to pravda, nebo lež, nadsázka nebo přehánění. Jde tu o jakousi Svatou jednotu, kde všichni společně bojují proti ruskému agresorovi, kde se místní kapitál brání proti zahraničnímu. Bez ostychu se mluví o potřebě žít v ukrajinském národě, a ne v národě pod přímou či nepřímou ruskou nadvládou. Což, zdá se, vedlo a stále vede k výzvám ke vstupu do armády nebo různých nacionalistických a fašistických milicí. Jak mohou anarchisté mluvit o obraně vlastní země, když žádnou zemi ani vlast nemáme?

31) <https://panopticon.blackblogs.org/2022/03/02/gegen-die-kriege-des-kapitalismus-lautet-unsere-antwort-sozialer-krieg/>

I když to nemá stejný dosah, až příliš to připomíná Manifest šestnácti, manifest, který ve skutečnosti vydalo patnáct anarchistů, kteří se v roce 1916, uprostřed první světové války, postavili za válku proti Německé říši. Nejznámějším signatářem byl Rus Petr Kropotkin. Otevřená podpora některých jedinců pro Dohodu či pro Trojspolek vyvolala v anarchistických hnutích rozruch, který se měl opakovat o deset let později v debatě o platformismu.

Jak jsme již řekli, mezinárodní anarchistické hnutí Manifest odmítlo. Je třeba poznamenat, že zhruba absolutní většina hnutí tento manifest kritizovala a obviňovala jej ze zrady anarchistických principů. Nebyla to válka mezi německým imperialismem a mezinárodním dělnickým hnutím, ale válka mezi kapitalistickými státy, kterou nesla na svých bedrech dělnická třída. Mezi kritiky Manifestu patří Malatesta, Goldman, Bergman, Faure, Fabbri, Mühsam, Rocker a mnoho dalších významných osobností.

[...] Od pandemie koronaviru se rozšířila obhajoba státu jakožto garanta zdraví a blahobytu, a to nejen v rámci levice kapitálu, ale také v anarchistických kruzích, které se tak postavily na stranu levice kapitálu.

[...] Stavět se v této kapitalistické válce na stranu jedné či druhé válčící strany nemá smysl. Nejsme potravou pro děla, ani pro NATO, ani pro EU, ani pro Rusko, ani pro nikoho jiného, bez ohledu na to, jak pokrokově a s úctou k lidským bytostem se ta či ona část kapitálu prezentuje. Naším cílem je osvobodit lidstvo od jha námezdního otroctví a státu, a proto se musíme vydat pouze a jedině touto cestou. Veškeré úsilí anarchistického hnutí musí směřovat k povstání, které povede k sociální revoluci. Sociální a třídní válka všude a bez přestání. Naše úsilí proti kapitalistické válce musí vždy směřovat k válce proti vládnoucí třídě, pouze vykořisťované masy mohou zastavit tento a jakýkoli jiný masakr, který sdílíme spíše s našimi takzvanými protivníky – maskovanými maskou nacionalismu – protože jsme všichni vykořisťováni pod stejnou nadvládou kapitálu.

Pryč s kapitalistickou válkou a kapitalistickým mírem!

Povstání, vzpoura, sociální revoluce!

Za beztřídní, bezstátní svobodné společenství!

Za anarchii!“

Nebojuj za „svou“ zemi ⁽³²⁾

Jen si vzpomeňme např. na Jemen, kde saúdské síly bombardovaly a mořily hladem civilisty daleko hůř, než čeho se ruská armáda zatím dopustila na Ukrajině. Saúdské letectvo by stěží vydrželo jediný týden bez britské a americké vojenskotechnické podpory a dodávek zbraní. Jde i zde o „válku za demokracii“? Tohle zvěrstvo pokračuje dál, mimo hledáček médií. Rozejděte se, není tu nic k vidění. Žádné válečné zločiny.

[...] Žijeme v systému, který se brutálně střetává s potřebami lidstva. V systému, který je ve válce s celou naší planetou, s životem samým. Postavit se kapitalistickému systému a porazit jej, to je jediná válka, která dává smysl. [...] Rozpínání NATO znamenalo obrovské rozšíření trhu pro americký (a jiný západní) zbrojní průmysl, protože po nových členech se vyžaduje, aby své arzenály přizpůsobily aliančním standardům. (...) Tato samá armáda krvavou cestou nastolila „pořádek“ vnitřně (Čečna), přeshraničně (Gruzie, Kazachstán) i venku (Sýrie). Ale v roce 2015 byla průmyslová výroba stále pod úrovní roku 1990. [...] Nejlepší zprávy, které jsme zatím o válce slyšeli, uvádějí, že někteří ruští vojáci sabotují své vlastní vybavení a dezertují. Kolik jich je, není jasné. Můžeme jen doufat, že dezerte se rozbují v masovém měřítku. Na obou stranách. Že mezi ruskými a ukrajinskými vojáky dojde ke sbratřování a že obrátí své zbraně proti těm, kdo je poslali na smrt. Že ruští a ukrajinští pracující vyhlásí stávkou proti válce. Mírové demonstrace samy o sobě nemohou válku zastavit, pokud ji obyvatelstvo dál snáší i se všemi jejími následky. Mír se stává možným jedině tehdy, když se proti válce obrátí tato velká masa, dělnická třída. První světová válka byla zastavena protiválečnou revoltou dělnické třídy, nejprve v roce 1917 v Rusku a o rok později v Německu. To však bylo před drahnou dobou. Dnes v Rusku žádná atmosféra masové vzpoury nepanuje, ale katastrofální důsledky války mohou spícího obra probudit.

[...] Sociální výdaje byly po sobě jdoucími ukrajinskými vládami seškrtnuty z 20% státního rozpočtu v roce 2014 na dnešních 13%. Naprostá většina ukrajinského obyvatelstva byla již před válkou chudá, a po válce bude ještě daleko chudší. Její zájmy a zájmy vládnoucí třídy nejsou totožné. Úplně jako v Rusku. Na Ukrajině se ruští a ukrajinští vojáci navzájem zabíjejí za zájmy, které nejsou jejich. [...] Od ‘velké recese’ roku 2008 se globální

32) <https://libcom.org/article/nebojuj-za-svou-zemi>

ekonomika nachází v hluboké krizi. Světová míra zisku se propadla na rekordně nízkou úroveň. Kolaps byl odvrácen pouze tvorbou gigantických objemů peněz a půjčkami na úkor budoucnosti.

[...] Nic nezabírá proti krizi systému závislého na růstu, na akumulaci hodnoty, které se mu však stále více nedaří dosáhnout.

[...] Ekonomika je globalizovanější než kdy předtím. Různé zájmy jsou navzájem propletené. Svého nepřítele nemůžeme ekonomicky potrestat, aniž bychom t'ali do vlastního masa.

[...] Válka a sankce urychlí a prohloubí nadcházející recesi, jejíž nástup se tak jako tak stával nevyhnutelným. Teď je z ní aspoň možné vinit válku. Biden ji nazve „Putinovou recesí“; Putin z ní obviní ekonomickou válku, kterou Západ vede proti Rusku.

[...] Je tu ale ještě třetí a zásadní rozdíl oproti momentům, které světovým válkám předcházely v minulosti. Co každá vládnoucí třída potřebuje, aby podrobila své obyvatelstvo totálnímu válečnému úsilí, je zničení třídního uvědomění, atomizace jednotlivců a jejich sjednocení ve falešném národním společenství. Putin toho ještě nedosáhl. Nemá ruský národ v kapse tak, jako v ní měl Hitler Němce. Je pravda, že navzdory četným protiválečným protestům v Rusku zatím odpor vůči válce zůstává omezený. Ale vlastenecké manifestace na Putinovu podporu nejsou k vidění nikde vyjma jediného masového sjezdu, k účasti na němž byli mnozí dotlačeni státem. Putin navzdory svým vojenským možnostem nemůže stupňovat válku do té míry, do jaké toho byl schopen Hitler, neboť jeho ideologická nadvláda zůstává příliš slabou. Na druhou stranu, právě proto musí eskalovat: bez vítězství riskuje právě takový pád z piedestalu, jaký potkal argentinskou juntou po porážce na Falklandech.

Podobně tak ve většině dalších zemí s tradicí sociálního boje je ideologická nadvláda nad obyvatelstvem příliš slabá, než aby se je povedlo zatáhnout do rozsáhlé války. Už se na tom ale pracuje. Přetvářejí nás k obrazu svému. Zase se jednou učíme uctívat vojáky jako hrdiny, učíme se oslavovat vítězství na bitevním poli, učíme se přijímat oběti ve jménu válečného úsilí. A přestože žádný z našich problémů - ekonomická krize, narušení klimatu, pandemie, zbídačování - nemá řešení v národním měřítku, učíme se, že není nic krásnějšího, než bojovat o to, kudy povedou hranice, a položit život za svou vlast.“

Válka, nerv peněz

Autor: Kasimir - Distro-Lapinothèque ve vysílání na Radio Air Libre (Brusel) dne 31. března 2022 - výňatky:

„Válka není vada, exces ani kapitalistická obludnost, ale samotná podstata tohoto výrobního způsobu, vetkaná do osnovy, která nás k němu poutá v každé době a na všech místech zeměkoule. V tomto smyslu je válka především... rozšířením války. Hranice jsou filtrační bariéry, které se táhnou napříč kontinuem vzájemně závislé globální výroby, globálních trhů a globálních toků zboží a hodnot. Nejsou to ani tak peníze, které jsou nervy války, jako spíše válka, která je nervem peněz, a tím spíše kapitálu.

[...] Tato obrovská hra domina, tento krásný svět transakcí a spekulací bude vždy potřebovat bláto a krev bitevních polí, aby upevnil pozice vzájemně soupeřících kapitálů, za naivní hrou národních vlajek a jejich nelibozvučných pohřebních pochodů. Jejich jediným nepřítelem jsme však potenciálně my, jako společenská třída, která z kapitalistické katastrofy nikdy nic neměla, dokonce ani z drobků a toxických kapek, které spadly na zem.

[...] Zdraví armády může být vždy ohroženo vznikem sociálních rozporů v jejím lůně a oslabením národní jednoty, která ji podporuje z týlu (otázka, která se pro stát stává palčivější, pokud konflikt uvázne a počet mrtvých stoupá), ale také tím, co se děje na společenské rovině v zemi, v níž se armáda pohybuje, což zase souvisí s tím, co se děje ve zbytku světa, protože naše třída nemá vlast, to si musíme uvědomit. Tím se třídní internacionalismus liší od pacifismu, který nechce být na žádné straně ve jménu abstraktního principu. V okupované zóně jde o tuto zásadní otázku: pokud se dá do pohybu dynamika sebeobrany, bude to podle jaké logiky, metody a perspektivy? Jakou autonomii bude schopna rozvinout a především udržet, společensky i provozně, tváří v tvář vždy mocné státní dynamice militarizace, pohlcování národní obrany, národní jednoty, národního osvobození, ‘lidové války’... jinými slovy, posilování vlastních utlačovatelů z včerejška i zítřka? Na Ukrajině stát sice vyzývá k ‘odporu’, ale přitom pokračuje v pronásledování mobilizovatelných dospělých mužů, aby je vyzbrojil, aniž by nad nimi ztratil kontrolu. Za nedotknutelným ‘lidem ve zbraní’ stojí pro stát vždy přízrak třídy, kterou bude nutné odzbrojit.“

Když se obyvatelstvo bouří proti válce: v Rusku a na Ukrajině jsou napadána náborová střediska...⁽³³⁾

„Ukrajina. Hlavní metodou odporu ukrajinského obyvatelstva proti válce je odmítnutí účasti na ní. Mnoho ukrajinských mužů, kteří už dříve opustili zemi za prací, s návratem nespěchá, protože se obávají mobilizace.

V dubnu byl ukrajinskému parlamentu (Radě) předložen návrh zákona č. 7265. Stanoví, že v případě zavedení válečného stavu - na celém území Ukrajiny nebo jeho části - jsou osoby, které podle zákona podléhají odvodu během mobilizace, povinny vrátit se na Ukrajinu do 15 dnů. V případě nedodržení této povinnosti, se plánuje zavedení trestní odpovědnosti s tresty až 10 let odnětí svobody. Opatření by se mohlo dotknout milionů lidí.

[...] Mezitím ve městě Chust v Zakarpatí (daleko na západě země, daleko od frontové linie) vypukly skutečné protiválečné nepokoje organizované ženami, které protestovaly proti mobilizaci svých manželů a synů.

Dne 29. dubna se asi 50 žen shromáždilo na demonstraci před náborovým střediskem ve městě Chust, kde požadovaly vysvětlení, proč byli jejich muži, kteří byli mobilizováni do jednotek územní obrany, bez vysvětlení posláni do válečné zóny. Poklidné shromáždění se rychle změnilo v demonstraci před vojenským registračním a odvodním úřadem, když náčelník střediska, vojenský komisař Zubatov, odmítl předstoupit před lidi a vysvětlit jim své rozhodnutí. V reakci na tuto situaci začali účastníci házet kameny do oken a vnikli do budovy.

[...] Vedoucí vojenského registračního a odvodního úřadu Zubatov byl navíc obviněn z korupce, protože některým lidem bez zjevného opodstatnění vydal potvrzení o vojenské nezpůsobilosti, ačkoli 14. března 2022 vyhlásili všeobecnou mobilizaci všech pracujících mužů bez ohledu na to, zda jsou invalidé, rodiče tří dětí nebo bez vojenských zkušeností.

Protestujícím vadí, že zatímco jejich blízcí jsou nuceni bojovat, a to dokonce bez řádného vybavení, bohatí a jejich děti si dál žijí v přepychu a užívají si života.“

33) <https://www.aitrus.info/node/5963/>

Střípky pro povstalecký boj proti militarismu a světu, který ho potřebuje ⁽³⁴⁾

„Falešní spojenci v boji proti militarismu. „*Nemusíme se vracet až k Manifestu šestnácti, kde slavní anarchisté vyzývali k podpoře jednoho ze dvou proti sobě stojících táborů, tedy francouzské tradice a revolučního potenciálu proti absolutismu německého císaře, abychom našli příklady anarchistů, kteří tváří v tvář válce a zájmům, o něž šlo, zcela ztratili hlavu. Většina dnešního ‘antifašistického’ diskurzu tak v miniaturním měřítku reprodukuje tytéž chyby jako tehdy, a to po vzoru toho, co v 70. letech 20. století hojně šířila tehdy populární ideologie ‘antiimperialismu’: v jednom případě demokraté proti fašistům, v druhém případě státy třetího světa proti západnímu státu. V poslední době došel odpor proti ‘fašismu’ džihadistů v Sýrii až k souhlasu s intervencí amerických leteckých sil ve vlastním táboře, což je postoj, který byl přítomen již během války, jež v 90. letech rozvrátila bývalou Jugoslávii. Stejně tak mnozí se zacpaným nosem podporují mezinárodní intervence (nejlépe modrých přileb, které jsou méně odpudivé než například francouzská cizinecká legie nebo koalice NATO), aby zabránili zvěrstvům páchaným v mnoha afrických ‘občanských válkách’. Dnes se skoro zdá, jako by skutečnost, že západní armády používají ke své špičkové práci dobrovolné rekruty, a nikoli masové odvody, byla jediným faktorem, který nás zachraňuje před tím, abychom viděli libertariány vstupovat do armády, aby bojovali proti ‘zlým hochům’, kteří jsou podle nich kontrarevolučnější než stoupenci tržní demokracie.“ Výňatek z knihy *Breaking ranks. Proti válce, proti míru, za sociální revoluci.* ⁽³⁵⁾*

Někdo by si mohl myslet, že není nutné vysvětlovat, že stát nikdy nemůže být spojencem v boji proti militarismu. Přesto se zdá, že antimilitaristické postoje z dávné i nedávné minulosti takové vyjasnění vyžadují. A když v této souvislosti říkám stát, mám na mysli také jakýkoli militaristický pokus o vytvoření státu nebo převzetí jiných úkolů státu. To, co se z antimilitaris-

34) Publikováno v němčině na Zundlumpen, č. 83, květen 2021 a ve War on War č. 1 (březen 2022), dostupné na <https://sansnom.noblogs.org/archives/11155>. Připomíná jinou publikaci, vydanou v roce 2015 v době vzpomínkových akcí na léta 1914-1918 a válku v Sýrii, "Proti válce proti míru. Prvky povstaleckého boje proti militarismu a represím", k dispozici zde: https://cestdejatoutdesuite.noblogs.org/files/2015/04/contrelaguerre_lapaix.pdf

35) Odkaz na tuto knihu najdete na adrese <https://hourriya.noblogs.org/post/2018/10/10/n5-rompre-les-rangs-contre-la-guerre-contre-la-paix-pour-la-revolution-sociale/>

tické perspektivy, jak ji chápu já, zdá přinejmenším nelogické, není vůbec slučitelné s anarchistickou perspektivou. To, co jsme již dříve viděli v hnutích solidarity s bolševickým režimem, Fatahem a Hamásem nebo v hnutí solidarity s Kubou, se dnes projevuje například u těch, kteří doslova mávají vlajkami YPG a YPJ. Jsou to oni stateční anarchisté a antimilitaristé, kteří nesou prapory vojenských formací, zatýkají, řídí věznice a tábory a vyžadují od svých žoldáků militaristickou disciplínu zabíjení na povel. Skutečnost, že tomu tak je, je však méně zajímavá než otázka proč, která je mnohem zajímavější.

Jak je možné, že otevřeně militaristické a autoritářské organizace nakonec obhajují její skuteční odpůrci jakožto 'menší zlo' - což je ještě ten nejčastější pohled - nebo dokonce jako 'nutnost' ve válce proti imperialistickému militarismu? Skutečnost, že antimilitarismus zde slouží jako mobilizační strategie pro militarismus, se může zdát krutou ironií, ale domnívám se, že zde spíše vidíme rekuperaci antimilitarismu, která se snaží reinterpretovat absenci války, řád sociálního míru a represivní kontrolu jakýchkoli tendencí narušujících tento řád jako cíl veškerého antimilitarismu. To může být cílem humanistického, komunistického nebo demokratického antimilitarismu, ale jako cíl anarchistického antimilitarismu se mi to zdá naprosto nedostatečné. Na současném příkladu solidarity s Rojavou, který přebírají i někteří anarchisté, když ne přímo nekriticky, tak alespoň bez komentáře, mě fascinuje způsob, jakým se reprodukuje určitý způsob argumentace, který je naopak oprávněně kritizován v případě státní, kapitalistické či nacionalistické legitimizace militarismu a jeho propagandy. To je narativ národní obrany - i když je tento národní motiv možná maskován a částečně skryt za identitárně přitažlivějšími termíny, jako je 'ženská revoluce' (ano, cíl 40 % žen ve funkcích a cílená prezentace žen-vojáků propagandou se zdá být již dnes dostatečný) nebo 'ekologická revoluce' - proti postupujícímu nepříteli.

[...] Jak by mohla vypadat povstalecká perspektiva, která nejen útočí na militarismus tureckého režimu, NATO a Islámského státu, ale také se staví proti militarismu YPG a YPJ a jejich sociálně demokratických, až leninistických stran, PYD a PKK, stejně jako proti veškeré nadvládě, včetně takzvaného demokratického konfederalismu, který by v každém případě mohl považovat za anarchistický pouze mozek trockisty, který se bez dalšího sám prohlásil za anarchistu?“

Putinovo prokletí (Mirasol, břez-en-duben 2022) ⁽³⁶⁾

„Ruská ofenzíva proti Ukrajině by tedy z hlediska tohoto státu byla policejní operací, jejímž cílem je uzavřít to, co se v představách ruských úřadů podobá ‘majdanské závorce’ v brázdě oranžové revoluce z roku 2004.

Tento sled akcí k udržení pořádku je logickým pokračováním potlačení běloruského povstání v roce 2020, na které ruský stát reagoval kvazianexí země, a poté potlačení povstání v Kazachstánu v lednu 2022, které bylo zároveň prvním zásahem Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti (OSKB), aliance, která zahrnuje několik zemí bývalého SSSR... ale ne Ukrajinu. A nyní je třeba tuto situaci napravit.

[...] Pro novou ukrajinskou moc je tato válka jistě obtížná, ale byla to také nečekaná příležitost k upevnění její základny. Energie, která se zrodila na Majdanu, se rychle proměnila v dobrovolnou pomoc ukrajinské armádě. Tato slabá a polorozpadlá armáda zjevně nebyla schopna čelit armádě ruské. Tak vznikly dobrovolnické prapory, které absorbovaly některé prvky sil sebeobraný Majdanu. Od té doby už obrana ‘revoluce důstojnosti’ neznamena být na barikádách v Kyjevě, ale v první linii. A najednou hnutí úplně vyhaslo: když je země ve válce, neprotestuje se.“

Jak popisuje tento text, toto povstání mělo mnohem větší perspektivu... a bylo poraženo. Tendence, které přesahovaly nacionalistický a prodemokratický buržoazní charakter povstání, byly oloupeny, poraženy.

[...] Ukrajinský stát se někdy vykresluje jako menší zlo. Tento typ uvažování není náš. Státy, stejně jako mezitřídní nacionalistické koalice, vždy nakonec zradí a často zmasakrují revoluční elementy, jak ukazují záznamy z protikoloniálních osvobozeneckých bojů. Globální odsouzení jakéhokoli pokusu o odpor se však zdá být principiálním postojem bez konkrétního výsledku...

Popravdě řečeno, v tuto chvíli nás žádný postoj nepřesvědčil. Vidíme represe vůči rabování, snahu bránit soukromý majetek na úkor zájmů a potřeb obyvatelstva. Proto odmítáme jak teoretizování o byt' jen kritické podpoře ukrajinského státu..., tak i zásadní odsuzování soudruhů, kteří se cho-

36) camaraderevolution.org/index.php/2022/04/07/la-malediction-de-poutine/

pí zbraní. Můžeme pouze konstatovat, že v tuto chvíli je horizont zablokovaný, pozastavený z širšího pohledu a zejména z pohledu situace v Rusku.

[...] Můžeme jen konstatovat, že v této kapitalistické katastrofě budou státy a jejich příznivci vždy hájit především kontinuitu kapitálu a obyvatelstvo budou používat jako pěšáky, i kdyby je měli obětovat v konfrontacích, k vyvinutí nátlaku, kvůli image apod. Proto jedině sebeorganizace a revoluční boj mohou být východiskem z této tragédie...

[...] Jak ukázala povstání v Bělorusku, Kazachstánu a na Ukrajině (se všemi jejich specifiky) - a můžeme sem přidat Kyrgyzstán, Sýrii, Írán, Irák, Libanon... atd. - rozšíření revoluce je v tomto regionu světa možné pouze za podmínky neutralizace ruského státu. Exploze této překážky by měla nedozírné celosvětové následky. Kdo ví, kam až může taková revoluční nákaza zajít?“

ČTĚTE TAKÉ:

***Anarchistický
antimilitarismus
a mýty
o válce
na Ukrajině***

Někteří anarchisté

z regionu střední Evropy

★ Zář 2022 ★

antimilitaristická iniciativa

---[AMI]

PDF ke stažení na: antimilitarismus.noblogs.org

*Jsou lidé, kteří mluví pro mír,
ale já mluvím pro válku.
Pro tuto válku, která lidi
nevrhá na hranice, ale staví je
proti utlačovateli každého dne,
každé země.*

*Albert Libertad
(1876-1908)*

